

Lögmaður um almannamál í ólavsökuroðuni:

Almannaverkið út til brúkaran

Neyðugt við nýhugsan og broyttum hugburði um almannaveitingar, skulu vit ekki fara av kósini, eitt nú viðvíkjandi arbeidsloysisstrupulleikunum.

Leingi hava ætlanir verið um at skipa óhefta, fakliga kærunevnd í almannamálum; men her hava nakrar lógarbroyingar verið neyðugar, og tær eru settar í verk. Ætlanin er, at kærunevndin kann fara til verka 1. januar 1993. Hetta lættir umsitingarlaga um í Tinganesi, og skuldu kærumálini verið skjótari viðgjørd og tá givið borgaranum stórra rættartrygd.

Nevndin, ið sett varð í 1989 at endurskoða almannalóggávuna, gavst av natúrligum og øðrum orsökum. Eftir áheitan frá lögtinginum verður nú nýggj nevnd við manning frá Almánastovuni, landsstýrinum, samgongu- og andstöðu at endurskoða og nútíðansgera lóggávuna og lagahana betur eftir førloysium viðurskiftum.

Andveikraverndin og Almánnasovan gera nú ítakliga ætlan at fara av Eirargarði. Dagheimið á Berjabrekku er í gerð, og gerst vónandi gott tilboð til okkara brekaðu. Í Eysturoynni er búfelagsskapur í Runavík fyrri andveik, og ein vardur verkstaður er um at verða liðugur; men torført er at

sleppa í gongd við nýggjum og spennandi fløgum.

Á røktarheimsøkinum er hetta fyrsta árið, skipanin við eindarprísum virkar. Tað vísir seg, at tað er dýrari hjá okkum enn í Danmark, so her er gjøllari kostnaðarkanningar neyðugar. Røktarheimið í Runavík er liðugt. Her eru fyra búpláss til ung rørslibrekað, sum kunnu fáa uppvæjing til seinni at vera einsamall. Røktarheimsbyggingin í Sandoyinni heldur fram sum samtykt í trimum eindum, hóast ikki øll halda hetta vera skilabestu loysnina. Landsstýrið hevur samtykt,

at ætlaða røktarheimið í Norðstremoy verður bygt í Kollafirði, men byggingin fer ikki í gongd, sum umstøðurnar nú eru, tí verða eisini aðrar loysnir kannaðar.

Eldrasambýli í Húsavík er tikið í nýtslu. Hetta eru røktarmóttakarar og røktarveitarar sera fegin um. Hetta er ein bífing loysn, og býr hin eldri í heimligum viðurskiftum. Gott hevði verið, tóku fleiri tóttin upp. Vardu íbúðirnar í Havn vóru tiknar í nýtslu í fjør. Tær eru fyrstar av sínum slagi, so enn eru bara fáar royndir við hesi loysn.

Atfíningar eru av og á at hoyra um almannasiting okkara. Hvussu er og ikki skal verða sagt, at einasti stovnur, sum við broytingini í samfelagnum við m.a. vaksandi arbeidsloysi og sosialum trupulleikum hevur fingið óttar uppgávur, er Almánastovan. Samanborið við almannasiting í donskum býi við sama íbúgvartali, er starvsfólkatalið munandi minni í Føroyum.

Ætlanin at almannaverkið skal vera aðrastaðni enn í Havn er nú komin so mikið

ávegis, at deildin í Eysturoynni longu 1. september í ár skal taka avgerð í øllum málum eftir paragr. 9, 13, 15 og 17 í forsorgarlógini. Í vár er ætlanin, at hesar heimildir verða lagdar til deildina í Suðuroynni. Seinni er ætlanin at leggja hesar heimildir í Norðoyggjum, sum eina tíð hevur havt ávísar heimildir í sambandi við arbeidsloysisstøðulin.

Vónandi kunnu slíkar deildir verða skipaðar aðrastaðni – eitt nú í Vágum, so viðgerð og avgerð liggur nærri viðskiftafólkinum. Neyðugt verður at seta fleiri starvsfólk á deildunum, tí verða starvsfólkini á Almánastovuni í Havn færri. Ætlanir eru eisini um rættliga viðfevndi bygnaðarbroyingar í almannaverkinum. Í fyrstu syftu verður hugsa um at byta okini soleiðis, at øll vita, hvar ið trupulleikarnir verða viðgjørdir. Bygnaðurin verður tillagaður, at deildirnar eru í fleiri støðum t.e., at avgerðarheimildirnar eisini eru í fleiri støðum, so brekað fólk skuldu fingið betri tænastu.

Til tess at fáa meira samansjóðað almannaverk og at spara umsitingarútreiðslur, verður fyrirreikið at leggja Andveikraverndina og Endurbúgvingsstovuna saman við Almánastovuna.

Landsstýrið hevur í eina tíð havt samráðingar við partarnar um samanleggjngarnøguleikar í heilsutænastuni. Semja er um at leggja heimahjálparskipanina og heilsu- og heimasjúkrasysterskipanina saman í eina heilsu- og heimarøkt. Hetta skuldi givið fyrimunir, tí hesar skipanir viðkoma ofta somu fólki í sama húsi, og verður tí ikki neyðugt at samskipa við fleiri skipanir.

Møguleikin at nýta røktarheimini sum opin heim og miðdeplar fyrri eldrarøkt og heimarøkt verður kannaður og er hann sera áhugaverður. Hetta eru móguleikar, sum ikki eiga at vera dýrari, men heldur sparingar. Endamálið er, at tilfeingið verður teim eldru at gagni, og heldur lata starvsfólkaáhugamál dvína. Tað er – hóast alt tað – alt snýr seg um.

Aðalmálið skal vera, at

Gott um fleiri tóku stig til eldrasambýli, sum tað í Húsavík

tey gomlu verða búgvandi heima sum longst, og at røktarlókin sum mest eru fólk, tey eru von við.

Í donsku/føroysku nevndini viðvíkjandi almannamálum verður fyrirreikið, at heimild verður givin í lóggávu okkara, at veitingar til arbeidsleysis verða broyttar, soleiðis at eingin fær arbeidsloysisstøðul, uttan at arbeiði verður boðið viðkomandi, soleiðis at tey sanna, at teirra arbeidsorka hóast trongstöðu er neyðug. Slík skulu tó ikki órógva verandi arbeidsmarknað ov nógv, men ótróytir móguleikar liggja í arbeiði, sum annars liggur á láni og eigur at verða gjørt í samstarvi við kommunurnar. Vit eru á byrjanarstigi í arbeidsloysisstrupulleikunum, og tað er tí týðningarmikið, at vit fáa broytt hugburðin um almannaveitingar soleiðis, at vit ikki fara av kósini.

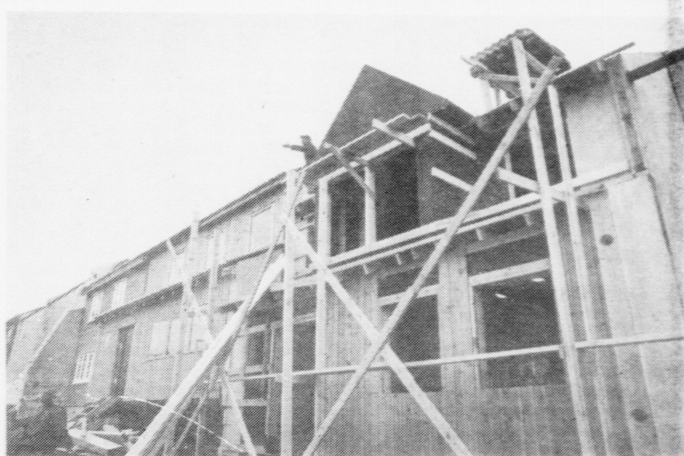
Lögmaður um íbúðamál í løgmannsrøðuni:

Betra korini hjá Húsálansgrunninum

– við m.a. at tryggja honum fremri raðfesting av lánunum.

Lánspolitikkur Húsálansgrunsins verður kannaður. Játanin á figgarløgtingslógini er minkað nógv, og við økta lánsvirkseminum er eginognin sum partur í útlánunum minkað. Hon er í lóguni 38% av útlánsupphæddini; men fer hon niður um 33%, fella fleiri lán til Húsálansgrunnin til gjaldingar beinanvegin.

Endamál grunsins er at veita bífing lán til seithús. Tí

mega ískoyttislán, renta og avdráttartíð stillast eftir hesum, og spurningurin, um grunnurin framhaldandi skal reka vanligt bankavirksemi, verða tikin upp í sambandi við figgarlógina fyrri 1993.

Arbeitt verður við at laga virksemin grunsins, so grunnurin, tá ið nýggja banka- og sparikassalógin kemur í gildi, fær betri raðfesting í lánunum til seithús og íbúðir.

Endamálið við Húsálansgrunninum um bífing seithúsálán verður ikki broytt